

نوسفي په ګو

ښه ګولينه ګ د هوزانفانيا ويدا

عبدالرحمن مزوري

نوسفي به ګو خاندنا خو يا سه ره تايي و نافنجي د باژيري
په ريفانيدا ته فافكري په .. ديفرا د دهزګه ها [ميليګيان] دا
ليه ريفانتي ګو دهزګه هه ګا فيرګرنا پالاپه ، خاندني په .. پاشي
چوپه لينينګرادي و د ناموزګه ها [مه عه دا] روه لاتيدا
خاندنا خو بدوماهي نيناپه . ده مي ناګري ګه نګا جيهانپا دوي
هلديت ۱۹۳۹ - ۱۹۴۵ ز [به ګو] نيك بو ژوان ګه سا
برازيونا خو چوپه به روګا ګه نګي و پشڪداري تيدا كړي ، و
بساخله مي ښه ګه رپاپه ښه واري پشتي شكه ستنا دوژمني .

ده مي نه م به رپه بري هوزانا كوردي د نيكه تيا سوفيه تيدا
ښه ګه ين نافني ګه ګه ګ هوزانفانا ګه ښه به رچاف مينا نه ميني
عه فدال و كارليني چاچان و جاسمي ګه ليل و سه عيدي نيوو
عه تاري شهرو ښه چاغني مرادو ميكايلي ره شيد و .. هوزانفاني
نه فرو نه م لسره هونه ري ښه هاندنا وي دپه يقين ګو [نوسفي
به ګو] په ژبل ګه ګه كيد دن .

نوسفي به ګو د سالو ۱۹۰۹ يدا لګوندي قوچي Qoc'e ښه زا
نيګدري Egdire ويلاپه تا قارسي Qaris'e ل وهلاتي رومي نانكو
ل توركيا ژدي يا خوه بويه . ګه ګ ناريشه و ګاودانيد ګه نګا
جيهانپا په ګي ۱۹۱۴ - ۱۹۱۸ ز [نوسفي] زاږو ګه ګل
ده بياقيت خو ژواري مشه ختبون .. ته رش و مال و زه في يد خو
هیلان .. پشتي هه يامه ګا كورت هوزانفاني مه سيوي بو ،
وهكي دهر به دهر ګه ته دنې .. خوياپه وي سه رده مي نه وي
ژينه ګا پر ته حلي و زيڅاري بوراندي په ، نه ف راستي په د
هوزانيد خودا دياركړي په .

لديف زانينا مه [به ګو] ي نه ف په رتوكيد ژيري چاپكړينه :
۱ - په رتوكا [سه عيد] هوزانه ګا درنزه ، (۶۷۷) مالكيدي
شعري په دبندا نفيسي په : بويما دهره قا عه مري ګونديدي
كرمانجان - يريفان - ۱۹۵۴ ز^(۱) .
۲ - ديوانا [هه سره تا من] - يريفان ۱۹۶۲ ز .

۳ - ديوانا [نه فراندنيد ته زه] - يريفان ۱۹۶۹ ز پيدفي په
لغيره بيژين نه ف [به ګو] ي هوزانفان جودايه ژ [څه رګه زي
به ګو] خوداني فهره نګا [كرماني - روسي] ګو ۱۴/۰۰۰
هزار په يښه و سالو ۱۹۵۷ ز ل موسكوكا چاپكړي په .

برا بيژن نيتيم بوم و پيخاس
ژ ښه لم - ده فته را په ګي نه ناس
ژ حالي دونيايي مه ريكي نه زان
جاهله كي بي خوهي ، دل ويران

پشتی فی کورتیا ژینی مه دفتت ناوړه کئی بدهینه هوزانقانيا
وی ، پړی یا هوزانید [به کو] ی لسه رغان بابه تانه ..
نه ښینی ، براینی ، په ندو دوربینی ، جوانیا وه لیت ، شرینیا
زمانی دی ، بدهوی یا قیزید کوردا ، زه نگیڼیا بهرمايید
باڅوپاییرا .. مادهم مه ناڅی باڅوپاییرا تانی ، نه م دی ژ
[نه حمه دی خانی] دهست پیکه یڼ .. [به کو] چاک دزانیث
[خانینی] مه زن ، دهنگیژی زه لالو ته پړی دی کوردانه ..
سهره کانیا که شکرنا جان و مه رگید خه مگینه .. د دنیدا تاڅا
وی یا [عه یانه !] ناهیته گرتن .. د شعریدا په له وان و
سهره وستیایه .. هه فتایی [نیزامی] و [فیردهوسی] یه ..
دهنگی وی دکه هیته تم گوندو بازارید روځه لاتی :

نه حمه دی خانی تو کانیا زه لال
دهنگیژی دی کوردا یی ده لال
بونا روځی مه ، عه یینی چه عفا کانی
دنیدا ناسی ، ته عفا عه یانی
تو هوستی مه زن تایی [فیردهوسی]
وه که [نیزامی] موقیم میرخاسی
ئاوا دهنگی هه واری یا ته تی
ژ گوندو بازارید روځه لاتی^(۱)

وه لات هه ردهم خه ملاندی و کوکه .. شریڼ ورنده ، تو دیژی
که وه هوسا جوان و سه ربلند .. نه ښینیا وه لاته کئی وه توف
نه سانامیه ، له وان هه رتم د دی هوزانقاندایه :

وه ته نی خوه پړ خردکم
نه ز هه روځا روح سفکم
وه ته نی من کاف په ی کافا
کاو و کوبار خه ملی خوه قا^(۲)

چه وا باران ژینی دبه خشیته ناخا مری .. روژ رهوشی دده ته
کولبه روژید شه یدا .. رویبار جانی دده ته شه نکه ماسیا .. نه ها
واسی [نه ښین] دلید چرمسی که شدکه ت .. گوومید نفستی

دشلقینیت .. ناڅی سه رنه فراز دهاژوت .. [به کو] ده ما
لبه ژن و بالا یانگا خو دنیریت یه کسه ر سه رمه ست و نه هش
دکه فیت .. روژا چاڅید خوبدیتنا وی رون نه که ت ، نه وروژ نه ژ
عه مری وی یه .. هه ر دنژنیت و ده رفیت ، دوماهیی کوور
دلورینیت :

چاوا باران عه مرده خوه لیا رهش
نه ژی به ژن - بالا ته قا دبم سه رخوهش
کافا روژ ده ربار دبه ، ته ناڅینم
تو وی بیژی دی خوه دا دلورینم^(۳)

[سه‌عدیی شبرازی] یه ده‌ما فهرموی ، خه‌ك دبیزته من ،
 هه‌ره خیفه تا خو دناف گول و گولزارادا فده .. نه و نزانن نه‌ز
 نه‌فیندارو کوژتیی گوله‌کی مه دناف گولشه‌ن و گولزارادا نینه !!
 خلق میگویند [سعدی] خیمه در گلزار زن
 من گلرا دوست دارم که در گلزار نیست^(۱)
 د فه‌کولینید مندا لسه‌ر هوزانقانی کوردید سوسقیه تی ،
 رویداته‌کی هزرا من راکیشایه .. نه‌وژی موکم خو‌گریدانا وایه
 بزمانی کوردی‌فه .. کیم جار هوزانقانه‌کی وان دبوریت بی‌ی
 قوتانا وی ده‌رگه‌هی .. نه‌وان هوزان بشرینیا وی ، بسفکی‌یا
 وی ، بکه‌قناریا وی .. و‌گه‌له‌ک په‌سنید دنید وی فه‌هاندینه .
 ناشکاره نه‌فی‌ژی‌نوشت و نه‌گه‌رید خواهه‌نه ، کوئه‌م نه‌وخشا
 خو‌تابینین رونکه‌ین . بی‌نه‌فیت بیژین ئوسقی به‌کوژی ، نه‌و
 ده‌رگه‌ه قوتایه و نه‌ورست هزانندی‌یه ، گوئی‌یه : زمانی
 کوردی زمانی دیا منه .. دیا مه‌زن .. هزار کول و کوفانا بکه‌نه
 دلی من .. جان و مهرگی من نه‌هیلن .. هه‌ردی بیژم شرین و
 ده‌لاله ..! په‌له‌وانید نولا عارق و چه‌کوی و تازدینی د
 مه‌م‌وزینیدا .. نولا خانی له‌ب‌زیرین دکه‌لا دمدمدا .. ناخو
 ناخینک بکوردی هلداینه :

تو زمانی دی‌یا من‌ه‌لال
 هزار خه‌ما دلی من‌خه‌ن
 وه‌کی روحی من‌ژی ده‌رخه‌ن
 نه‌زی بیژم تویی ده‌لال

* * *

عارف چه‌کان ، قه‌ره‌تازدین
 که‌رو گولک ، خان چه‌نگد زیرین
 عه‌گیتی دن ، که‌لا دمدم
 چه‌یف هلدانه ، بکوردی تم^(۲)

ده‌ما روه‌ه لاتقانی مه‌زن توما بووا Thomas Bois لسه‌ر
 هوزانقانی ئوسقی به‌کودپه‌یقیت دبیزیت : [به‌کو هوزانقانه‌کی
 مللی‌یه ، پتر کونقیسه‌رو توره‌قان بیت]^(۳)
 بپراستی هوزانقانی مه‌مشه سودو مفا ژستران و لاوکو

УСЪВЕ БѢКО
 ФРАНЦЕЗ
 ТАЗД

Наширота „Г. айастан“
 196

دناف باخید گولادا ، لگوله‌کا دی دگه‌ریام ..! دناف هیلینید
 که‌وادا ، لمی‌که‌وه‌کا دی دگه‌ریام دناف خفشید ئاسیکادا ،
 ئاسیکه‌کا دی دگه‌ریام .. لدوی بیئا [یاری] چومه‌ناف
 لاله‌زارو کولیکا ، چکه‌م بیئا [وی] ناده‌ن :
 ناها کولیکید پر بین
 بیئا یانگا خواه دگه‌ریام
 من سه‌حنه‌دکر
 دکر باقه‌ک ، زو فه‌دگه‌ریام^(۴)
 نه‌ف وینی [به‌کو] ی‌گه‌له‌ک نولا وینی هوزانقانی سوسی‌ناقدیر

سهرهاتی ئید زارگوتنا کوردی دیتی به .. گه له ک جاران خودان
هوزانه کا وی بخوینیت ، ناخی وی لسه نه بیت ، په کسه ردی
بو وی هزری جیت کو نه فه پارچه کا سترانه کنی یان لاوکه کنی
مللی کوردی به .. کهرمکه نه م بهه فرا بغان ریزکید
[لاوکه کنی] ویدا بچین .

لولو .. لولو لاوکو

به ژنا ته ، تا روحانا

نافار هزا

منی کولا ئاف

تی نه زا

ئیتیم مایی ..

بی ی وان په زا

کانی لاوکو

هه سپی ته یه ، غارو

به زا .. ۱۹

د قه لبی مندا

چما هه رتم تو بیده هنگی ۱۹

نی ته ژ من

تم فراندن خه وو رهنگی (۴)

لولو .. لولو .. لولو

لولو .. لاوکو

ناشکه رایه [لولو] ئید دوماهی من بی گونه هه هافیتینه سه
هوزانی ، بوکه سه کنی دهنگ ته پ ، دهنگی خو به ردهت ، تژی
گوهد گوهدارا ئاوازید خواهش کهت !

ئوسفی به کود که له ک جهاندا دو - سی ریزتنی قه هاندینه .. نه و
ریزک مینا په ندو گوتنید مه زنان لی هاتینه .. نیک - دوه کان ژ
وهرا دنقیسم ، هیقیدارم هون وهکی خوشیته ل وشه کن :

ژ من پرسین :

چما [دهنگی] ته نایی ۱۹ ..

من گو باوهرم

[بهربانگا] کو تی ، وی بی !!

* * *

ته [سیرا] دلی خود یه کی را گوت
حسابکه وه کی ته ، دلی خود [فروت]

* * *

دهرمان تونه ، بو [خه ما] گر

[دل] من دشه وته ب ئاگر

* * *

تهیری [سیمر] کرنه قه فه سی

[قه ل] لی را کرن هه تا نه فه سی (۱)

* * *

ژ نمونید هه تا نهو بوری ، بو مه خویادبیت [ئوسفی] که له ک
رهنگید [کیشا] یان [قافیا] بکارنینه .. نه وی هوزانید
کلاسیکی و سه به ست هه نه .. لسه کیشید بیانی و خومالی
ژی چویه .. لی [مخابن] جارنا کیش وقافی ئید وی [دله نکن !]
یان سست ببه رکفه دورینه .. من [نه قیت] نمونا بو وی چه ند
ریزکه م .. د دیوانید وی دا به لگه و گروڤ بو [ره خنه ئانا]
به رچاڤ دکه فن .

ژیده رو ده هه من :

(۱) ن . ۱ . نه لکسانیان / بیلوگرافیا کتیبید کوردیه سوفیه تینی /

یریفان ۱۹۶۲ ز / ب : ۵۵ .

(۲) ئوسفی به کو / دیوانا هه سره تا من - یریفان ۱۹۶۳ ز - ب :

۴۹ .

(۳) ئوسفی به کو / نه فراندنید ته زه - یریفان ۱۹۶۹ ز - ب : ۵۵ .

(۴) (۵) نه فراندنید ته زه - ب : ۴۱ ، ۴۲ .

(۶) آقای محمد علی فروغی / کلیات / سعدی / تهران . چاپخانه

آرمان - ب : ۵۵۲ .

(۷) قه چاغی مراد / نه فراندنید نفیسکارید / کوردی سوفیه تینی

/ یریفان ۱۹۶۱ ز - ب : ۱۱۳ .

(۸) توما بووا Thomas Bois / لمحة عن الأکراد / ترجمه :

محمد شریف عثمان - النجف ۱۹۷۳ م - ب : ۱۱۰ .

(۹) دیوانا هه سره تا من - ب : ۸۱ .

(۱۰) دیوانا نه فراندنید ته زه - ب : ۴۳ .